

OP ZOEK NAAR TOEKOMSTBOMEN EN NIEUWE TOEKOMSTBOMEN AANPLANTEN

Criteria voor toekomstbomen

Een toekomstboom is in principe een alleenstaande boom in een straat, op een plein of speelplaats, in een park of een tuin, die de garantie krijgt op een lang leven. Een toekomst van minstens 100 jaar onbezorgd groeien staat voorop.

Toekomstbomen zijn beeldbepalende bomen die een plek allure en karakter geven. Ze zorgen voor verkoeling en schaduw en vormen de perfecte omgeving voor een rust- of ontmoetingsmoment – nu en in de toekomst.

Een groep bomen die een eenheid vormen of een bijzondere boom in een bos bezitten vaak ook een grote toekomstwaarde. Esthetische, landschappelijk en ecologisch kennen ze dikwijls een uitzonderlijke waarde.

Bij nieuwe aanplantingen is het belangrijk om aan diversiteit te denken. Het is immers moeilijk te voorspellen welke soorten in de toekomst het best zullen gedijen bij gewijzigde klimaatomstandigheden.

Hoe krijg je een toekomstboom?

MINSTENS 7 METER VAN BEBOUWING

De bestaande boom of de nieuw aan te planten boom staat of wordt aangeplant op **minstens 7 meter van gebouwen**. Bij een bestaande boom wordt nagegaan of 7 meter voldoende is om zijn groeikansen in de komende jaren te garanderen. Een breed uitgroeiende grote boom (van eerste grootte) kan misschien bij deze minimumnorm niet als toekomstboom worden beschouwd. Afhankelijk van de aanwezige ruimte kan bij een nieuwe aanplant gekozen worden voor een zuilvormige boom of één die breder zal uitgroeien.

Bij het voorzien van toekomstige bebouwing of infrastructuur zal rekening moeten gehouden worden met de aanwezigheid van de toekomstboom en zijn groeiwijze. Bovendien is het misschien mogelijk om bestaande bebouwing op termijn uit de omgeving van de boom te verwijderen.

ONDERGRONDSE DOORWORTELBARE RUIMTE VAN 100 M³

De boom moet, om optimaal te kunnen groeien, voldoende ruimte voor zijn wortels ter beschikking hebben. Het streefdoel is dat er een **ondergrondse doorwortelbare ruimte van 100 m³** aanwezig is. Dit is 1 m³ per groeijaar. Enkel zo krijgt de boom ondergronds voldoende ruimte om gezond minstens 100 jaar te worden. Deze ruimte is ook noodzakelijk om de stabiliteit van de boom te garanderen.

De wortelzone moet kabel- en leidingenvrij zijn en blijven. Er mogen ook geen nieuwe ondergrondse technische ingrepen zoals het plaatsen van ondergrondse tanks worden uitgevoerd.

Bij een bestaande boom kan het zijn dat de ruimte van 100 m³ nu niet aanwezig is. Door het voorzien van aanpassingswerken kan deze norm eventueel wel worden gehaald zodat de toekomst van de boom verzekerd is.

Onder de boom wordt het best geen verharding aangelegd. Via de onverharde bodem kunnen de wortels dan voldoende water en zuurstof krijgen. Indien er toch verharding wenselijk zou zijn, kan gedacht worden aan waterdoorlatende materialen. Een onverharde bodem van minimaal 4 op 4 meter blijft noodzakelijk.

Bij een bestaande boom kan de aanwezige verharding eventueel worden weggehaald om zijn overlevingskansen te verhogen.

EEN BOOMSOORT DIE OUD KAN WORDEN

Bestaande bomen moeten in elk geval worden gekoesterd. Er wordt het best nagegaan of er geen ziekten of plagen aanwezig zijn, zodat de boom eventueel kan worden behandeld.

Bij een nieuwe aanplant is de keuze voor **een soort die oud kan worden** aangewezen. Dit zijn in principe de wat langzame groeiers.

De duurzaam gekweekte nieuwe boom moet vakkundig worden uitgekozen en aangeplant. Rekening houden met de plek, grondsoort, wind, vorst, verharding en vochtigheid is bij de boomkeuze essentieel. Aanbrengen van goede grond en het voorzien van verankering of steunpalen zijn aandachtspunten bij het aanplanten. Het kan ook belangrijk zijn om te denken aan een vormsnoei.

Natuurpunt en Partners Meetjesland kan je helpen met het bepalen of een bestaande boom toekomstwaarde heeft of welke toekomstboom je het best aanplant.

toekomstboom@npmeetjesland.be - 09 377 93 00

www.npmeetjesland.be/toekomstbomen

*Document opgesteld in maart 2020 voor het project 'Toekomstbomen'
(met de steun van Regionaal Landschap Meetjesland)*

natuurpunt en partners
Meetjesland
vzw